

กรอบงานวิจัยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรม กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2571 – 2575

กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2571 – 2575 ขึ้นตามแนวนโยบาย “ ตลาดนำการวิจัย ” เน้นวิจัยแบบมุ่งเป้า โดยกำหนดโจทย์ชัดเจน มีบูรณาการงานวิจัยและลดความซ้ำซ้อน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เน้นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและนำไปใช้แก้ปัญหาภาคเกษตรได้จริง และดำเนินงานตามแนวทาง BALANCE DOA TOGETHER โดยกำหนดกรอบงานวิจัย กรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย 5 กรอบงานวิจัย 11 กลยุทธ์ ดังนี้

กรอบงานวิจัย	กลยุทธ์
กรอบงานวิจัยที่ 1 : การพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้อง และรองรับภารกิจของหน่วยงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิจัยและพัฒนาาระบบตรวจสอบรับรอง ยกระดับห้องปฏิบัติการ และเทคโนโลยีด้านพืช ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้ได้มาตรฐานและมีการให้บริการเป็นที่ยอมรับในระดับสากล 2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี/แนวทางสนับสนุน การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐาน รวมถึงข้อตกลงภายใต้กฎหมายอื่นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็งตามภารกิจกรมฯ ในการควบคุม หรือ คุ้มครอง พืช พันธุ์พืช ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง 3. วิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ คุ้มครอง พื้นฟู สร้างมูลค่าเพิ่ม และใช้ประโยชน์ทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
กรอบงานวิจัยที่ 2 : การพัฒนาเทคโนโลยีและ ปรับปรุงพันธุ์แบบมุ่งเป้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิจัยและพัฒนาพันธุ์ พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง พืชเศรษฐกิจใหม่ พืชเฉพาะพื้นที่ และพืชฟังก์ชันแบบมุ่งเป้าเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2. วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปัจจัยการผลิต การอารักขาพืช เกษตรแม่นยำ เกษตรอัจฉริยะ และระบบสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรตามมาตรฐานและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน 3. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม
กรอบงานวิจัยที่ 3 : การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมกับพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนา ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับการผลิตพืช และปัจจัยการผลิต รวมถึงเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงตามความต้องการของตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 2. พัฒนา ทดสอบ และปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับการผลิตพืชให้ได้ตามมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย (GAP) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเชิงพาณิชย์
กรอบงานวิจัยที่ 4 : การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมเพื่อยกระดับ รายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชพร้อมใช้ตลอดห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างและยกระดับรายได้เกษตรกรอย่างยั่งยืน
กรอบงานวิจัยที่ 5 : การวิจัยเพื่อรับมือวิกฤติ ภาคเกษตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิจัยและพัฒนาเกษตรคาร์บอนต่ำ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคการผลิตพืชมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ 2. วิจัยและพัฒนาการปรับตัวของระบบการผลิตพืช ระบบบริหารจัดการความเสี่ยงความมั่นคงทางอาหาร และพลังงาน ในภาวะวิกฤติเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรอบงานวิจัยที่ 1 : การพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องและรองรับภารกิจของหน่วยงาน

จุดเน้น

งานเฉพาะด้านตามภารกิจกรมฯ งานมาตรฐานสินค้าพืช งานวิเคราะห์ทดสอบงานด้านกฎหมาย

ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

การพัฒนางานวิจัยพื้นฐานตามภารกิจกรมฯ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ งานมาตรฐานสินค้าพืช งานวิเคราะห์ทดสอบ งานด้านกฎหมาย

เป้าหมายกลยุทธ์

ยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบรับรองและเพิ่มขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการด้วยการพัฒนาวิจัยนวัตกรรมระบบตรวจสอบรับรองที่มีมาตรฐานในระดับสากล ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งและธรรมาภิบาลสอดคล้องตามภารกิจและกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ควบคู่ไปกับการคุ้มครอง อนุรักษ์ ปันฟู สร้างมูลค่าเพิ่มและบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์

1. วิจัยและพัฒนาระบบตรวจสอบรับรอง ยกระดับห้องปฏิบัติการ และเทคโนโลยีด้านพืช ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้ได้มาตรฐานและมีการให้บริการเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี/แนวทางสนับสนุน การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐาน รวมถึงข้อตกลงภายใต้กฎหมายอื่นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็งตามภารกิจกรมฯ ในการควบคุม หรือ คุ้มครอง พืช พันธุ์พืช ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง
3. วิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ คุ้มครอง ปันฟู สร้างมูลค่าเพิ่ม และใช้ประโยชน์ทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ชนิดของความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวนอย่างน้อย 53 ชนิด/สายพันธุ์
2. องค์ความรู้/กระบวนการใหม่/เทคโนโลยี/นวัตกรรม จำนวนอย่างน้อย 150 องค์ความรู้/กระบวนการใหม่/เทคโนโลยี/นวัตกรรม
3. ต้นแบบผลิตภัณฑ์ (ห้องปฏิบัติการ) จำนวนอย่างน้อย 15 ต้นแบบ
4. ฐานข้อมูล จำนวนอย่างน้อย 10 ฐานข้อมูล
5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/คู่มือ/แนวทาง จำนวนอย่างน้อย 37 เรื่อง

หน่วยงานรับผิดชอบ

กยผ. กมพ. กปผ. กคพ. กอพ. กทช. กคว. กกย. สวศ. ศทส. กศก. กวม.

แผนงานวิจัยภายใต้กรอบงานวิจัยที่ 1 การพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องและรองรับภารกิจของหน่วยงาน (13 แผนงานวิจัย)

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
1	แผนงานวิจัยและพัฒนาการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการนำเข้าและส่งออก	น.ส.รุ่งทิวารอดจันทร์	กมพ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร ด้านพืชเพื่อการนำเข้าและส่งออก ให้มีคุณภาพและความปลอดภัย รวมถึงการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม โดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานของประเทศคู่ค้า มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ 2. เทคโนโลยีการผลิตพืชเพื่อแก้ไขปัญหาสารตกค้างศัตรูพืช และการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม อย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการควบคุม กำกับ ดูแลสินค้าเกษตรและอาหารด้านพืชให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ 3. ข้อเสนอหรือแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการควบคุม กำกับ ดูแล การตรวจสอบรับรองคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าเกษตร รวมถึงการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม เพื่อการนำเข้าและส่งออกให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และเกิดการยอมรับในการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการใหม่/หนังสือคู่มือหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรและอาหารด้านพืชเพื่อการนำเข้าและส่งออกให้มีคุณภาพและความปลอดภัย รวมถึงการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานของประเทศคู่ค้า มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ จำนวนอย่างน้อย 5 กระบวนการ/เล่ม 2. กระบวนการใหม่/ต้นฉบับบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชเพื่อควบคุมสารตกค้าง ศัตรูพืช และการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม เพื่อสนับสนุนการควบคุม กำกับ ดูแลสินค้าเกษตรและอาหารด้านพืชให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มาตรฐานของประเทศคู่ค้า มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ จำนวนอย่างน้อย 5 กระบวนการ/เรื่อง 3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/มาตรการเพื่อปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขเพื่อควบคุม กำกับ การตรวจสอบรับรองคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าเกษตร รวมถึงการปะปนพืชหรือจุลินทรีย์ดัดแปรพันธุกรรม เพื่อการนำเข้าและส่งออกให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จำนวนอย่างน้อย 2 เรื่อง/มาตรการ

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
2	แผนงานวิจัยและพัฒนามาตรการกำกับดูแลยางพาราภายใต้กฎหมายไทย และกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า	นายกิตติคุณ บุญวานิช	กกย.	<ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรการ กำกับ ดูแล ยางพาราไทยตาม พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของประเทศคู่ค้า 2. ระบบข้อมูลและฐานความรู้เชิงบูรณาการ ที่สามารถใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย การกำกับดูแล และการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ 3. ส่งเสริมความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทยในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล เช่น EUDR และมาตรการการค้าระหว่างประเทศอื่น ๆ 4. ยกระดับมาตรฐานการผลิตและคุณภาพยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ รองรับข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อลดการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ปรับปรุง/เพิ่มเติมภายใต้ พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง/มาตรการ 2. ต้นแบบระบบตรวจสอบย้อนกลับยางพาราที่สามารถใช้งานได้จริงและผ่านการทดสอบในพื้นที่นำร่อง จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ 3. ฐานข้อมูลพันธุ์ยางและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อเฝ้าระวังโรคในยางพาราที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานกำกับดูแล จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง 4. มาตรฐานการผลิตและการควบคุมคุณภาพยางพารา จำนวนอย่างน้อย 1 มาตรฐาน 5. วิธีการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพยางธรรมชาติ ที่ผ่านการทดสอบความใช้ได้ จำนวนอย่างน้อย 1 วิธี
3	แผนงานวิจัยการพัฒนาแนวทางการควบคุมสินค้าพืชและปัจจัยการผลิตตามกฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกทางการค้า	น.ส.อังคณา สุวรรณภู	กคว.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรการควบคุมและกำกับปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม 2. การกำหนดชนิดพืชสงวนและแนวทางในการควบคุมที่เกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย 3. มาตรการควบคุมวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม่ในการค้าระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและข้อกำหนดภายในประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรการควบคุมและกำกับปัจจัยการผลิตที่สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนอย่างน้อย 2 เรื่อง (โรงงานผลิตวัตถุดิบอันตรายทางเกษตร ปริมาณสารเป็นพิษสำหรับการขึ้นทะเบียนปุ๋ยอินทรีย์)

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
				<p>4. มาตรฐานระยะเวลาการตรวจปล่อยสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชของด่านตรวจพืช</p> <p>5. มาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการนำเข้าผลไม้และส่วนขยายพันธุ์พืชเพื่อป้องกันการนำเข้ามาหรือการแพร่กระจายของศัตรูพืชด้วยกัน</p> <p>6. กระบวนการตรวจรับรองส่งออกสินค้าพืชภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชนิดพืชสงวนและแนวทางการควบคุมพืชสงวน จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง</p> <p>3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการควบคุมวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง</p> <p>4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานระยะเวลาการตรวจปล่อยสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชของด่านตรวจพืช จำนวนอย่างน้อย 3 เรื่อง (สิ่งต้องห้าม สิ่งกีดขวาง สิ่งไม่ต้องห้าม)</p> <p>5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดการนำเข้าด้านสุขอนามัยพืชของผลไม้และส่วนขยายพันธุ์พืช จำนวนอย่างน้อย 10 เรื่อง (ผลไม้ : ทับทิม พลับ ท้อ แนนทารีน แอปริคอต ส่วนขยายพันธุ์พืช : ปาล์มน้ำมัน ข้าวฟ่าง พืชวงศ์กะหล่ำ ซา กาแฟ)</p> <p>6. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบรับรองส่งออกสินค้าพืชภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศ จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง (พิธีสารไทย - จีน : เสาวรสม)</p>

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
4	แผนงานบูรณาการองค์ความรู้และนวัตกรรม การวินิจฉัยศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ และ จุลินทรีย์เพื่อยกระดับการอารักขาพืช	น.ส.ยุวรินทร์ บุญทบ	กอพ.	บูรณาการองค์ความรู้ด้านอนุกรมวิธาน ชีววิทยาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการวินิจฉัยศัตรูพืชศัตรูธรรมชาติ และจุลินทรีย์ ให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นมาตรฐานระดับชาติ เพื่อยกระดับการอารักขาพืช รวมทั้งการเฝ้าระวังศัตรูพืชกักกัน และการดำเนินมาตรการสุขอนามัยพืช รองรับการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> ชนิดความหลากหลายทางชีวภาพด้านศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ และจุลินทรีย์ ที่ได้รับการศึกษา จำแนกชนิด ตรวจสอบ และยืนยันสถานภาพทางวิชาการตามมาตรฐานสากล พร้อมข้อมูลอ้างอิงที่เผยแพร่หรือบันทึกในระบบฐานข้อมูลระดับชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ชนิด กระบวนการ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมการวินิจฉัยศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ และจุลินทรีย์ ที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำและความเชื่อถือได้และพร้อมถ่ายทอดหรือประยุกต์ใช้ในงานอารักขาพืชและกักกันพืช จำนวนไม่น้อยกว่า 12 กระบวนการใหม่/เทคโนโลยี/นวัตกรรม ฐานข้อมูลอ้างอิงระดับประเทศด้านศัตรูพืชศัตรูธรรมชาติ และ/หรือจุลินทรีย์ ที่สามารถนำไปใช้สนับสนุนงานอารักขาพืชและกักกันพืช จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ฐานข้อมูล
5	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดการ และการใช้ประโยชน์จากวัชพืช เพื่อการจัดการวัชพืชอย่างยั่งยืน	น.ส.ยุรวรรณ อนันตมณี	กอพ.	การจัดการวัชพืช และการใช้ประโยชน์จากวัชพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช	<ol style="list-style-type: none"> องค์ความรู้เรื่องชีววิทยา นิเวศวิทยาของวัชพืชและการกำจัดวัชพืชที่มีประสิทธิภาพ จำนวนอย่างน้อย 5 เรื่อง องค์ความรู้ (ต้นฉบับบทความวิจัย) เรื่องการจัดการปัญหาวัชพืชหรือข้อมูล ชีวโมเลกุลของการต้านทานสารกำจัดวัชพืช จำนวนอย่างน้อย 5 เรื่อง องค์ความรู้เรื่องการใช้สารกำจัดวัชพืชแบบใหม่ จำนวนอย่างน้อย 5 เรื่อง

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					<p>4. เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่การจัดการวัชพืช โดยใช้ข้อมูลทางชีววิทยาการใช้สารกำจัดวัชพืชแบบใหม่ สารคู่ผสมและอุปกรณ์ในการพ่นสาร เป็นต้น จำนวนอย่างน้อย 5 กระบวนการใหม่/เทคโนโลยี</p> <p>5. เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ ในการจัดการปัญหาวัชพืช ด้านทาน เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชเกินความจำเป็น จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี</p> <p>6. เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ (ระดับห้องปฏิบัติการ) ได้ชนิดวัชพืชที่มีกลุ่มสารพิษเคมีที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการวัชพืชและประโยชน์ด้านสุขภาพ จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่</p>
6	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมปัจจัยการผลิตคุณภาพสูงจากทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการธาตุอาหารในการผลิตพืชปลอดภัย	นายสนธยา ขำดี	กปผ.	องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีปัจจัยการผลิตคุณภาพสูงจากทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการธาตุอาหารในการผลิตพืชปลอดภัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<p>1. องค์ความรู้ใหม่ คุณสมบัติและประสิทธิภาพของ ปุ๋ยชีวภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ สารกระตุ้นชีวภาพพืช วัสดุปลูก และวัสดุปรับปรุงดิน จำนวนอย่างน้อย 10 เรื่อง</p> <p>2. ต้นแบบผลิตภัณฑ์ ระดับห้องปฏิบัติการ ปุ๋ยชีวภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ และวัสดุปลูก รูปแบบใหม่ที่มีคุณภาพสูง จำนวนอย่างน้อย 10 ต้นแบบ</p> <p>3. กระบวนการใหม่ ระดับห้องปฏิบัติการ การผลิต ปุ๋ยชีวภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ สารกระตุ้นชีวภาพพืช และวัสดุปลูก จำนวนอย่างน้อย 10 กระบวนการใหม่</p>

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					<p>4. กระบวนการใหม่ ระดับห้องปฏิบัติการ การตรวจวิเคราะห์ปุ๋ยชีวภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ เพื่อรองรับการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์และการขึ้นทะเบียน ปุ๋ยชีวภาพ ตาม พรบ.ปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวนอย่างน้อย 3 กระบวนการใหม่</p> <p>5. เทคโนโลยี ระดับห้องปฏิบัติการ การใช้ปุ๋ยชีวภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ สารกระตุ้นชีวภาพพืช วัสดุปลูก และวัสดุปรับปรุงดิน ในการผลิตพืชในสภาพโรงเรือน จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี</p>
7	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การประเมินความต้องการธาตุอาหารของพืชเพื่อพัฒนาคำแนะนำการใช้ปุ๋ยอย่างแม่นยำในการผลิตพืช	น.ส.ปิยะนันท์ วิวัฒน์วิทยา	กปผ.	องค์ความรู้และนวัตกรรม การประเมินความต้องการธาตุอาหารของพืชเพื่อพัฒนาคำแนะนำการใช้ปุ๋ยอย่างแม่นยำในการผลิตพืช	<p>1. องค์ความรู้ใหม่ ความต้องการธาตุอาหารของพืช เภดท์มาตรฐานธาตุอาหารในดินและใบ การเปลี่ยนแปลงธาตุอาหารตามระยะการเจริญเติบโต ของพืช การตอบสนองต่อปุ๋ยของพืช ประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยของพืช การประเมินการสูญเสียธาตุอาหารไปกับผลผลิต และการประเมินอาการผิดปกติของพืชจากอิทธิพลของธาตุอาหาร จำนวนอย่างน้อย 10 เรื่อง</p> <p>2. กระบวนการใหม่ ระดับภาคสนาม กระบวนการประเมินการจัดการธาตุอาหารอย่างแม่นยำตามศักยภาพดินและความต้องการพืช จำนวนอย่างน้อย 10 กระบวนการใหม่</p> <p>3. ฐานข้อมูล ความต้องการธาตุอาหารของพืชสำหรับใช้ในการพัฒนาคำแนะนำการใช้ปุ๋ยในการผลิตพืช จำนวนอย่างน้อย 5 ฐานข้อมูล</p>

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
8	แผนงานวิจัยสารพิษตกค้าง พืชวิทยา และการประเมินความเสี่ยงของสารกำจัดศัตรูพืชต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐานสากล	น.ส.ลักษมี เตชานุรักษ์นุกุล	กปผ.	องค์ความรู้และฐานข้อมูลด้านสารพิษตกค้าง พืชวิทยา และการประเมินความเสี่ยงของสารกำจัดศัตรูพืชต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และระบบนิเวศเพื่อกำหนดมาตรการบริหาร การจัดการความเสี่ยง สนับสนุนเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐานสากล	<ol style="list-style-type: none"> องค์ความรู้ ด้านพืชวิทยาและการประเมินความเสี่ยงของสารกำจัดศัตรูพืชต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และระบบนิเวศ จำนวนอย่างน้อย 5 เรื่อง ฐานข้อมูลการสลายตัวสารพิษตกค้างของสารกำจัดศัตรูพืชในผลผลิตเพื่อกำหนดค่า PHI และ MRL จำนวนอย่างน้อย 1 ฐานข้อมูล ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางการลดความเสี่ยงของสารกำจัดศัตรูพืชต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และระบบนิเวศ จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง
9	แผนงานวิจัยและพัฒนากระบวนการตรวจสอบรับรอง และควบคุมคุณภาพห้องปฏิบัติการด้านพืชและปัจจัยการผลิต เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและการบังคับใช้กฎหมายของกรมวิชาการเกษตร	น.ส.สุภา โพธิ์จันทร์	กปผ.	ระบบการตรวจสอบ รับรองคุณภาพพืช ปัจจัยการผลิต และควบคุมคุณภาพห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์พืช และปัจจัยการผลิตของประเทศ ตามมาตรฐานสากล และการบังคับใช้กฎหมายของกรมวิชาการเกษตร	<ol style="list-style-type: none"> กระบวนการใหม่ระดับห้องปฏิบัติการ การตรวจวิเคราะห์พืช และปัจจัยการผลิต เพื่อยกระดับห้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล จำนวนอย่างน้อย 10 กระบวนการใหม่ เทคโนโลยีระดับห้องปฏิบัติการ ระบบควบคุมคุณภาพห้องปฏิบัติการวิเคราะห์พืช และปัจจัย การผลิต ให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อรองรับการบังคับใช้กฎหมายของกรมวิชาการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี ต้นแบบผลิตภัณฑ์ ระดับห้องปฏิบัติการ ชุดตรวจวิเคราะห์พืชและปัจจัยการผลิต จำนวนอย่างน้อย 2 ต้นแบบ
10	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคนิคทางสถิติเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในงานวิจัยทางการเกษตร	นางวิสุทธิดา ศรีดวงโชติ	ศทส.	เทคนิคทางสถิติเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในแปลงทดลองพืช และการสุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินผลผลิต และการทำลายของศัตรูพืช	องค์ความรู้มาตรฐานแปลงทดลองพืช และการสุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินผลผลิต และการทำลายของศัตรูพืช จำนวนอย่างน้อย 5 เรื่อง

มติดณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
11	แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการคุ้มครองพันธุ์พืชและการควบคุมการค้าพืชอนุรักษณ์ตามกฎหมาย	น.ส.รุ่งทิวา ธนธาดู	กคพ.	ยกระดับการคุ้มครองพันธุ์พืช และควบคุมการค้าพืชอนุรักษณ์ให้เป็นไปตามกฎหมายและมีประสิทธิภาพให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล	<ol style="list-style-type: none"> กระบวนการใหม่เกี่ยวกับการควบคุมการค้าพืชอนุรักษณ์ (ห้องปฏิบัติการ) จำนวนอย่างน้อย 2 กระบวนการ ต้นแบบผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการค้าพืชอนุรักษณ์ (ห้องปฏิบัติการ) จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เกี่ยวกับการคุ้มครองพันธุ์พืชและการควบคุมการค้าพืชอนุรักษณ์ จำนวนอย่างน้อย 15 มาตรการ/เรื่อง
12	แผนงานวิจัยการพัฒนางานองค์ความรู้พฤกษศาสตร์เพื่อยกระดับการใช้ประโยชน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเศรษฐกิจชีวภาพด้านพืชอย่างยั่งยืน	น.ส.ปาจริย์ อินทะชูป	กคพ.	องค์ความรู้ด้านพฤกษศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพืช สู่การสร้างมาตรฐานและฐานเศรษฐกิจชีวภาพอย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> รายการสมุนไพรในตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 ที่ผ่านการทบทวนและยืนยันอัตลักษณ์ตามหลักอนุกรมวิธานพืช ประกอบด้วยข้อมูลชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อพ้อง ลักษณะสัณฐานวิทยาและกายวิภาค เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการด้านชนิดพืชสมุนไพรที่มีมาตรฐาน และเสนอต่อกรมแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกกระทรวงสาธารณสุข จำนวนอย่างน้อย 1 องค์ความรู้ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ระดับห้องปฏิบัติ เป็นบัญชีรายชื่อผลไม้พื้นเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำสงคราม และภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ ต้นฉบับบทความวิจัย Proceeding ระดับชาติ จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง กำลังคนหรือหน่วยงานที่ได้รับการพัฒนาทักษะโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่อง พฤกษศาสตร์พื้นบ้านและการจัดการองค์ความรู้ผลไม้พื้นเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำสงคราม จำนวนอย่างน้อย 30 คน

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
13	แผนงานวิจัยเทคโนโลยีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์เชื้อพันธุกรรมพืชเพื่อรองรับความมั่นคงทางอาหาร	น.ส.ปาริฉัตร สังข์สะอาด	กทช.	พัฒนาเทคโนโลยีการเก็บรักษาเชื้อพันธุกรรมพืช/รวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมือง พืชหายากใกล้สูญพันธุ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพการอนุรักษ์ในธนาคารเชื้อพันธุพืชกรมวิชาการเกษตรสำหรับการใช้ประโยชน์/พัฒนาการจัดทำเชื้อพันธุกรรมหลัก (core collection) ของธนาคารเชื้อพันธุพืชกรมวิชาการเกษตรเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์/สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างธนาคารเชื้อพันธุพืชกรมวิชาการเกษตรและธนาคารพันธุ์พืชชุมชน เพื่อรองรับความมั่นคงทางอาหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เชื้อพันธุกรรมพืชที่มีความหลากหลายที่อนุรักษ์ในธนาคารเชื้อพันธุพืช กรมวิชาการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 30 ตัวอย่างพันธุ์/สายพันธุ์ 2. เชื้อพันธุกรรมพืชที่มีสาระสำคัญสูง จำนวนอย่างน้อย 2 ตัวอย่างพันธุ์/สายพันธุ์ 3. เทคโนโลยีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชในสภาพเยือกแข็ง เพื่อการอนุรักษ์ระยะยาวในธนาคารเชื้อพันธุพืช กรมวิชาการเกษตร อย่างน้อย 5 เทคโนโลยี/กระบวนการ 4. เทคโนโลยีการเก็บรักษาเชื้อพันธุกรรมพืชในสภาพปลอดเชื้อ (สภาพชะลอการเจริญเติบโตและสภาพเยือกแข็ง) ในธนาคารเชื้อพันธุพืชกรมวิชาการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี/กระบวนการ 5. เทคโนโลยีการอนุรักษ์พืชหายากใกล้สูญพันธุ์เพื่ออนุรักษ์ในธนาคารเชื้อพันธุพืชกรมวิชาการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 3 เทคโนโลยี 6. องค์ความรู้เชื้อพันธุกรรมพืชในชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง/องค์ความรู้ 7. เชื้อพันธุกรรมหลัก (core collection) ของเชื้อพันธุกรรม ถั่วเขียวของธนาคารเชื้อพันธุพืช กรมวิชาการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 1 ชุด

กรอบงานวิจัยที่ 2 : การพัฒนาเทคโนโลยีและปรับปรุงพันธุ์แบบมุ่งเป้า

จุดเน้น

เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มคุณภาพผลผลิต ต้านทานศัตรูพืช ทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง หรือมีคุณสมบัติเฉพาะ เช่น สารสำคัญสูง ตรงตามความต้องการของตลาด

ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

1. การวิจัยและพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชเศรษฐกิจ และพืชที่มีศักยภาพ ที่ตรงตามความต้องการของตลาด ผู้บริโภค และกลุ่มผู้บริโภคเฉพาะ โดยมีแนวทางวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงพันธุ์แบบมาตรฐาน เทคโนโลยีชีวภาพ หรือเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ และ การผลิตพันธุ์ที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน เพื่อความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน และคุณภาพชีวิต
2. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างครบวงจร ตั้งแต่เทคโนโลยีการปลูก การดูแลรักษาการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตเพื่อให้เป็นระบบการผลิตที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

เป้าหมายกลยุทธ์

เพิ่มผลผลิตการผลิตพืชให้มีมูลค่าสูง มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการผลิตในระดับสากลด้วยงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อความมั่นคงทางอาหารและการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

1. วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง พืชเศรษฐกิจใหม่ พืชเฉพาะพื้นที่ และพืชฟังก์ชันแบบมุ่งเป้าเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2. วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปัจจัยการผลิต การอารักขาพืช เกษตรแม่นยำ เกษตรอัจฉริยะ และระบบสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรตามมาตรฐานและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน
3. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. เทคโนโลยี/นวัตกรรม จำนวนอย่างน้อย 136 เทคโนโลยี/นวัตกรรม
2. ต้นแบบผลิตภัณฑ์ (ห้องปฏิบัติการ/ภาคสนาม) จำนวนอย่างน้อย 39 ต้นแบบ
3. พันธุ์/สายพันธุ์พืช จำนวนอย่างน้อย 45 พันธุ์/สายพันธุ์

หน่วยงานรับผิดชอบ

กปผ. กวป. กอพ. กทช. กศก. สวร. สวส. สวศ. กวม. สวพ.1 - 8

แผนงานวิจัยภายใต้กรอบงานวิจัยที่ 2 การพัฒนาเทคโนโลยีและปรับปรุงพันธุ์แบบมุ่งเป้า (24 แผนงานวิจัย)

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
14	แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตพืชไร่อุตสาหกรรม	น.ส.สุวลักษณ์ ศันสนีย์	สวร.	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชไร่อุตสาหกรรม (อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ด้วยพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่หรือระบบการผลิตและการนำไปใช้ประโยชน์ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่แปรปรวน ทนทานต่อสภาพแล้ง ต้านทาน/ทนทานต่อโรคพืช และแมลงศัตรูพืช รวมทั้งเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิต	<ol style="list-style-type: none"> 1. พันธุ์/โคลนอ้อยดีเด่นที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ให้ผลผลิตและความหวานสูง จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์/โคลน 2. พันธุ์มันสำปะหลังดีเด่นที่ต้านทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง รวมทั้งให้ผลผลิตสูงและแบ่งสูง จำนวนอย่างน้อย 1 พันธุ์ 3. พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมดีเด่นที่ให้ผลผลิตสูงเหมาะสมเฉพาะพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์ 4. เทคโนโลยีการผลิตพืชไร่อุตสาหกรรมที่เหมาะสม จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี
15	แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน	น.ส.สุจิตรา พรหมเชื้อ	สวร.	เพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันด้วยพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่แปรปรวน ทนทานต่อสภาพแล้ง รวมทั้งข้อมูลระดับการเกิดโรคลำต้นเน่าของเชื้อพันธุกรรมปาล์มน้ำมัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปาล์มน้ำมันคู่ผสมดีเด่นที่มีผลผลิตสูง เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 2 คู่ผสม 2. แม่พันธุ์ผสมตัวเองสำหรับผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสม จำนวนอย่างน้อย 2 สายพันธุ์ 3. พ่อพันธุ์ผสมตัวเองสำหรับผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสม จำนวนอย่างน้อย 2 สายพันธุ์ 4. ปาล์มน้ำมันลูกผสมกลับสายพันธุ์ก้าวหน้าที่มีลักษณะต้นเตี้ย จำนวนอย่างน้อย 1 โคลน 5. เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันที่เหมาะสม จำนวนอย่างน้อย 9 เทคโนโลยี

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					<p>6. ต้นแบบชุดตรวจสอบการกลายพันธุ์ของยีน EgFAD2 สำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการ เพื่อระบุลักษณะทางพันธุกรรม จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ</p> <p>7. ต้นปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะกรดโอเลอิกสูงเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ จำนวนอย่างน้อย 1 พันธุ์</p>
16	แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตพืชไร่ตระกูลถั่ว และพืชน้ำมัน	น.ส.โสพิศ ใจपालะ	สวร.	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชไร่ตระกูลถั่ว และพืชน้ำมัน (ถั่วเหลือง ถั่วเหลืองฝักสด ถั่วเขียว ถั่วลิสง ถั่วหรั่ง และงา) ด้วยพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี ด้านทานต่อโรคที่สำคัญ และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง ตรงตามความต้องการของตลาด	<p>1. พันธุ์/สายพันธุ์ดี ของถั่วเหลือง ถั่วเหลืองฝักสด ถั่วเขียว ถั่วเขียวผิวดำ ถั่วลิสง และ ถั่วหรั่ง ที่ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี ตรงตามความต้องการของตลาด จำนวนอย่างน้อย 6 พันธุ์/สายพันธุ์</p> <p>2. สายพันธุ์ดีเด่นงาแดง งาดำ และงาขาว ที่ให้ผลผลิตสูง หรือมีปริมาณน้ำมัน/เซซามินสูง จำนวนอย่างน้อย 3 สายพันธุ์</p> <p>3. เทคโนโลยีการผลิตพืชไร่ตระกูลถั่วและพืชน้ำมันที่เหมาะสม จำนวนอย่างน้อย 8 เทคโนโลยี</p>
17	แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตพืชไร่อาหารและพืชไร่ใช้ประโยชน์อื่น	น.ส.วราภรณ์ มงคล	สวร.	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชไร่อาหารและพืชไร่ใช้ประโยชน์อื่น (ข้าวโพดฝักสด มันสำปะหลังบริโภคน้ำ อ้อยคั้นน้ำ ฝ้าย และ ข้าวฟ่าง) ด้วยพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี ด้านทานต่อศัตรูพืชที่สำคัญ และมีคุณค่าทางโภชนาการ ตรงตามความต้องการของตลาด	<p>1. พันธุ์ข้าวโพดฝักสดที่ให้คุณภาพการบริโภคดี ให้ผลผลิตสูงหรือไม่แตกต่างจากพันธุ์การค้า และ/หรือมีสารแอนโทไซยานิน จำนวนอย่างน้อย 3 พันธุ์/ลูกผสมดีเด่น</p> <p>2. สายพันธุ์ดีเด่นมันสำปะหลังบริโภค ที่มีคุณภาพการบริโภคดี ให้ผลผลิตสูงหรือไม่แตกต่างจากพันธุ์พื้นเมืองหรือพันธุ์แนะนำ และ/หรือมีสารสำคัญ จำนวนอย่างน้อย 2 สายพันธุ์</p>

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					3. โคลนดีเด่นอ้อยคั้นน้ำที่มีคุณภาพดี ให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับการบริโภคสด จำนวนอย่างน้อย 1 โคลน 4. ฝ้ายสายพันธุ์ ก้าวหน้า ที่ให้คุณภาพเส้นใยดี มีสีธรรมชาติ และให้ผลผลิตสูง จำนวนอย่างน้อย 4 สายพันธุ์ 5. เทคโนโลยีการผลิตพืชไร่อาหารที่เหมาะสม จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี
18	แผนงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์และพัฒนาการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ เพื่อคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน	นายธีรวุฒิชูตินันทกุล	สวส.	1. พันธุ์ไม้ผลเศรษฐกิจหรือมีศักยภาพ มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง 2. ระบบเกษตรแม่นยำเพื่อเพิ่มคุณภาพและนวัตกรรม การขยายพันธุ์ และการผลิตที่มีประสิทธิผลสูงรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3. การจัดการคุณภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน การแปรรูป และการนำสิ่งเหลือใช้มาใช้ประโยชน์	1. พันธุ์ขึ้นทะเบียน จำนวนอย่างน้อย 5 พันธุ์ พันธุ์แนะนำ จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์ เช่น ทูเรี่ยน สับปะรดที่มีอัตลักษณ์และเป็นที่ต้องการของตลาด ลำไย/ลิ้นจี่เมล็ดลีบ/เล็กกล้วยโภชนาการสูง 2. เทคโนโลยีการผลิตไม้ผลประณีต จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี เช่น การผลิตมังคุดระยะชิด เพิ่มประสิทธิภาพการขยายพันธุ์ไม้ผลอย่างน้อยร้อยละ 20 3. กระบวนการจัดการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวที่ยกระดับคุณภาพ จำนวนอย่างน้อย 2 กระบวนการ และผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวนอย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์
19	แผนงานวิจัยการพัฒนาการผลิตพืชสวนอุตสาหกรรมแบบแม่นยำสูงด้วยพันธุ์และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภายใต้ภูมิอากาศแปรปรวนอย่างยั่งยืน	น.ส.ปานหทัย นพชินวงศ์	สวส.	1. พันธุ์พืชสวนอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเด่นเชิงปริมาณและคุณภาพระดับพรีเมียมมีปริมาณสารสำคัญสูง และมีความสามารถในการปรับตัว (Resilience) ต่อสภาพภูมิอากาศแปรปรวน	1. พันธุ์ขึ้นทะเบียน จำนวนอย่างน้อย 5 พันธุ์ พันธุ์แนะนำ จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์ เช่น กาแฟต้านทานโรคที่มีอัตลักษณ์ มะพร้าวลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูง ชาอัสสัมที่เหมาะสมสำหรับภาคใต้ 2. เทคโนโลยีการจัดการแม่นยำสูง จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีที่สามารถเพิ่มผลผลิตจาก

มติดณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
				2. พัฒนาเทคโนโลยีความแม่นยำสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมขยายพันธุ์ประสิทธิภาพสูง เพื่อผลิตต้นกล้าคุณภาพในเชิงอุตสาหกรรม 3. เทคโนโลยีการจัดการก่อนและหลังเก็บเกี่ยวให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง 4. สร้างต้นแบบการผลิตที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับระบบนิเวศ เพื่อมุ่งสู่การเกษตรคาร์บอนต่ำและตอบสนองต่อมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศ (เช่น EUDR)	การใช้ปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย/น้ำ/สารเคมี) ได้ไม่น้อยกว่ากว่าร้อยละ 10 3. กระบวนการจัดการวัตถุดิบก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว สำหรับการแปรรูป จำนวนอย่างน้อย 2 กระบวนการ 4. ต้นแบบการผลิตคาร์บอนต่ำที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ
20	แผนงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของพืชผักเศรษฐกิจ และผักเครื่องเทศ สู่ความมั่นคงของอุตสาหกรรมอาหารและการส่งออก	นางปาริชาติ พจนศิลป์	สวส.	1. พันธุ์พืชผักที่มีคุณลักษณะเด่นด้านคุณภาพ การบริโภค มีปริมาณสารสำคัญสูง และมีความสามารถในการปรับตัว (Resilience) ต่อสภาพภูมิอากาศแปรปรวน และต้านทานต่อศัตรูพืช 2. เทคโนโลยีการผลิตแบบประณีต/แม่นยำสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นผลผลิตปลอดภัย เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรมอาหารและผู้บริโภคยุคใหม่ 3. นวัตกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์และหัวพันธุ์คุณภาพสูงที่ขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว ปลอดภัย และมีความบริสุทธิ์ของพันธุ์ รองรับความต้องการของเกษตรกรและอุตสาหกรรม 4. นวัตกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อรักษาคุณภาพโภชนาการ ยืดอายุการเก็บรักษา และลดความสูญเสียตลอดห่วงโซ่อุปทาน สำหรับการบริโภค ส่งออก และแปรรูป 5. การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยผลิตภัณฑ์อาหารแห่งอนาคต (Future Food)	1. พันธุ์ขึ้นทะเบียน จำนวนอย่างน้อย 5 พันธุ์ พันธุ์แนะนำ จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์ เช่น กระเจี๊ยบเขียวต้านทานโรคใบม้วน มะเขือเทศเพื่อการบริโภคสด มันฝรั่งหวาน 2. เทคโนโลยีการผลิตแบบประณีต/แม่นยำ จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยีที่ได้ผลผลิตมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ เพื่อยกระดับสู่อุตสาหกรรม 3. นวัตกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ และหัวพันธุ์ จำนวนอย่างน้อย 1 - 2 เทคโนโลยี ขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว และมีคุณภาพได้มาตรฐานเมล็ดพันธุ์/หัวพันธุ์ 4. เทคโนโลยีรักษาคุณภาพหลังเก็บเกี่ยว จำนวนอย่างน้อย 2 รูปแบบ ที่ยืดอายุการเก็บรักษา (Shelf-life) ของผลผลิตได้นานขึ้นอย่างน้อย อย่างน้อยร้อยละ 5-10 เมื่อเทียบกับวิธีปกติ 5. ได้วัตถุดิบคุณภาพเพื่อใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแห่งอนาคต (Future Food Prototype) และตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม จำนวนอย่างน้อย 1 พืช

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
21	แผนงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์และนวัตกรรมการผลิตพืชสมุนไพรและเครื่องเทศให้ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรมูลค่าสูง	น.ส.สุนิตรา คามิศักดิ์	สวส.	<ol style="list-style-type: none"> พันธุ์สมุนไพรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก มีความต้านทานโรค และให้ปริมาณสารสำคัญ (Active Ingredients) ตามค่ามาตรฐานสมุนไพรไทย และระบบการผลิตพันธุ์พืชอย่างรวดเร็ว ปลอดภัย คุณภาพสูง การพัฒนากระบวนการผลิตแบบแม่นยำและความปลอดภัยสู่มาตรฐานวัตถุดิบสมุนไพร นวัตกรรมการจัดการก่อนและหลังเก็บเกี่ยวเพื่อรักษาคุณภาพสารสำคัญ การพัฒนาสารสกัดมาตรฐานและผลิตภัณฑ์ต้นแบบนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์แปรรูปเบื้องต้น (ระดับเกษตรกร) และการขยายผลเชิงสังคมและเศรษฐกิจฐานราก 	<ol style="list-style-type: none"> พันธุ์ขึ้นทะเบียน จำนวนอย่างน้อย 3 พันธุ์ พันธุ์แนะนำ จำนวนอย่างน้อย 2 พันธุ์ เช่น กระเจี๊ยบแดง แอนโธไซยานินสูง มะขามป้อม กระจ่างดำ และเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์ปลอดโรค/เมล็ดพันธุ์ จำนวนอย่างน้อย 1-2 เทคโนโลยี รองรับความต้องการผลิตเชิงอุตสาหกรรม เช่น กระจ่างดำ เทคโนโลยีการผลิตแบบแม่นยำสูง/ระบบการผลิต จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีที่ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ให้ได้มาตรฐาน GAP/เกษตรอินทรีย์ หรือพื้นที่ต้นแบบการผลิตที่ผ่านการรับรอง GAP จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ เกณฑ์มาตรฐานดัชนีการเก็บเกี่ยว (Harvesting Index) และเทคโนโลยีก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อคงคุณภาพสารสำคัญ จำนวนอย่างน้อย 1-2 เทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีลดความชื้นที่เหมาะสม และมาตรฐานการเก็บเกี่ยว ผลิตภัณฑ์ต้นแบบและกลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่นำไปใช้ผลิต จำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ
22	แผนงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์และการผลิตไม้ดอก ไม้ประดับ เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ	นายสัจจะ ประสงค์ทรัพย์	สวส.	<ol style="list-style-type: none"> การพัฒนาพันธุ์และสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของไม้ดอกไม้ประดับที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด นวัตกรรมการผลิตพันธุ์ไม้ดอกเชิงอุตสาหกรรม ระบบการผลิตไม้ตัดดอกและไม้กระถางแบบแม่นยำและนวัตกรรมวัสดุปลูก การผลิตไม้ดอกไม้ประดับแบบปลอดภัยเพื่อใช้ในการบริโภคและประดับอาหาร 	<ol style="list-style-type: none"> พันธุ์ขึ้นทะเบียน จำนวนอย่างน้อย 3 พันธุ์ พันธุ์แนะนำ จำนวนอย่างน้อย 3 พันธุ์ เช่น ปทุมมา ดาหลา ไม้ดอกล้มลุก เทคโนโลยีการผลิตต้นพันธุ์ปลอดโรคอย่างรวดเร็ว จำนวน 1 - 2 เทคโนโลยี ซึ่งเพิ่มอัตราการผลิตพันธุ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เช่น ต้นพันธุ์ปทุมมา ดาหลา พร้อมปลูก

มติดณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมการวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
				5. ยกระดับมาตรฐานคุณภาพสำหรับตลาดภายในประเทศและส่งออก และระบบบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน	3. ระบบผลิตไม้กระถาง/ไม้ตัดดอก จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี เพื่อให้มีผลผลิตสม่ำเสมอและมาตรฐาน 4. ระบบการผลิตไม้ดอกไม้ประดับสำหรับใช้ประดับอาหาร หรือเป็นวัตถุดิบอาหาร เช่น วัตถุดิบดอกกาดหลายสำหรับแปรรูป/บริโภค 5. บรรจุภัณฑ์และระบบโลจิสติกส์รักษาความสด จำนวนอย่างน้อย 1-2 รูปแบบ ที่ลดความเสียหายระหว่างขนส่ง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
23	แผนงานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพันธุ์พืชสู่ความเป็นเลิศด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเขตร้อน	น.ส.อมรรัตน์ ใจยะเสน	กวม.	เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพันธุ์พืชสู่ความเป็นเลิศด้านการผลิต เมล็ดพันธุ์พืชเขตร้อน ครอบคลุมทั้งการผลิตพันธุ์พืชไร่และพืชสวน การขยายพันธุ์พืชด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช การตรวจสอบคุณภาพและสุขอนามัยเมล็ดพันธุ์ การยกระดับคุณภาพเมล็ดพันธุ์ และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์	1. เทคโนโลยี/นวัตกรรมด้านการผลิตพันธุ์พืชที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน สำหรับพืชไร่ จำนวนอย่างน้อย 3 ชนิด และพืชสวนจำนวนอย่างน้อย 2 ชนิด จำนวนอย่างน้อย 12 เทคโนโลยี/นวัตกรรม 2. กระบวนการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ จำนวนอย่างน้อย 3 กระบวนการใหม่ 3. เทคโนโลยี/นวัตกรรมสำหรับการตรวจสอบสุขอนามัยเมล็ดพันธุ์พืช จำนวนอย่างน้อย 3 เทคโนโลยี/นวัตกรรม
24	แผนงานวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีศักยภาพรองรับตลาดมูลค่าสูง	นายอนุวัฒน์ กำแพงแก้ว	กศก.	1. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีศักยภาพ เช่น ผ่า พืชสกุลกัญชา กระเทียม วานิลลา ไผ่ กฤษณา สมุนไพรมูลค่าสูง ด้วยการปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพ ทนทานต่อศัตรูพืชและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง สำคัญหรือโภชนาการสูง ตอบสนองความต้องการของตลาดและผู้บริโภค	1. เทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ที่พร้อมนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือถ่ายทอดสู่ผู้ใช้ประโยชน์ได้จริง จำนวนอย่างน้อย 6 เทคโนโลยี 2. ต้นแบบระบบการผลิตหรือผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) ระดับห้องปฏิบัติการและ/หรือภาคสนาม สำหรับพืชเป้าหมายแต่ละชนิด จำนวนอย่างน้อย 6 ต้นแบบ

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
				2. ยกระดับระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ด้วยต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และสามารถขยายผลเชิงพาณิชย์	3. แปลงต้นแบบหรือพื้นที่สาธิตระบบการผลิตที่สามารถขยายผลได้ในระดับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 6 ต้นแบบ 4. สายพันธุ์หรือพันธุ์พืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีศักยภาพผ่านการคัดเลือกและประเมินคุณลักษณะสำคัญ เช่น ผลผลิต คุณภาพ หรือสารสำคัญ จำนวนอย่างน้อย 6 สายพันธุ์หรือพันธุ์
25	แผนงานวิจัยเทคโนโลยีการอารักขาพืชขั้นสูงเพื่อการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบยั่งยืน	นางศรีจันทร์ศรีจันทร์	กอพ.	เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านอารักขาพืชขั้นสูงเพื่อการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบยั่งยืน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เทคโนโลยี/นวัตกรรมการอารักขาพืชเพื่อการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบยั่งยืนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำนวนอย่างน้อย 15 เทคโนโลยี/นวัตกรรม
26	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืชเพื่อยกระดับการอารักขาพืชและการผลิตพืชอย่างยั่งยืน	น.ส.รุ่งนภาทองเครื่อง	กอพ.	นวัตกรรมชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืช ตั้งแต่การคัดเลือกชนิดที่มีศักยภาพ การพัฒนาสูตรและต้นแบบกระบวนการผลิตตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ในระดับแปลงเกษตรกร เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง พร้อมทั้งพัฒนาต้นแบบกระบวนการผลิตชีวภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานมีความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ และมีความพร้อมสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ภาคเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืชชนิดใหม่ที่มีศักยภาพในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จำนวนอย่างน้อย 4 ชนิด 2. ต้นแบบผลิตภัณฑ์/เทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืช จำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ/เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ 3. ต้นแบบ/เทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืชในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่มีประสิทธิภาพ จำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ/เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ 4. ต้นแบบ/เทคโนโลยีกระบวนการผลิต ชีวภัณฑ์เชิงพาณิชย์ จำนวนอย่างน้อย 2 ต้นแบบ/เทคโนโลยี

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
27	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแบบบูรณาการในการจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำที่มีความแม่นยำและเหมาะสมเฉพาะพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชอย่างยั่งยืน	น.ส.สายน้ำ อุดมพวย	กปผ.	เทคโนโลยีแบบบูรณาการในการจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีความแม่นยำและเหมาะสมเฉพาะพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชและส่งเสริมสุขภาพดิน	เทคโนโลยี ระดับภาคสนาม การบูรณาการเทคโนโลยีการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อยกระดับการผลิตพืชและส่งเสริมสุขภาพดินอย่างยั่งยืน การจัดการปุ๋ยในระบบน้ำตามความต้องการของพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบูรณาการองค์ความรู้เพื่อการจัดการน้ำที่แม่นยำ จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี
28	แผนงานวิจัยการยกระดับผลิตผลเกษตรและวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีการแปรรูป	น.ส.วิมลวรรณ วัฒนวิจิตร	กวป.	ยกระดับผลิตผลเกษตรและวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีการแปรรูป	ต้นแบบผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าจากผลิตผลเกษตรและวัสดุเหลือใช้ จำนวนอย่างน้อย 5 ผลิตภัณฑ์
29	แผนงานวิจัยเทคโนโลยีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อความปลอดภัยอาหารและการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันสินค้าเกษตรไทย	น.ส.เนตรา สมบูรณ์แก้ว	กวป.	องค์ความรู้ เทคโนโลยี และระบบจัดการหลังการเก็บเกี่ยวตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่แหล่งผลิต โรงคัดบรรจุ การขนส่ง ตลาด จนถึงผู้บริโภค เพื่อความปลอดภัยอาหารและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย	เทคโนโลยีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่สามารถเพิ่มความปลอดภัยอาหารและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี
30	วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและปรับปรุงพันธุ์พืชที่มีศักยภาพในพื้นที่ สวพ.1-8	นายสุรพงษ์ อนุตโต	สวพ.2	1. พันธุ์/สายพันธุ์พืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น 2. เทคโนโลยีการผลิตพืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น 3. ต้นแบบผลิตภัณฑ์จากพืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น	1. พันธุ์พืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่นได้รับการขึ้นทะเบียน พันธุ์/พันธุ์แนะนำ เช่น กลอย กุยช่าย บุก ผักบุ้งจีน ผรั่ง มะระขี้้นกไก่ มันเทศ ละมุด เป็นต้น จำนวนอย่างน้อย 8 พันธุ์ 2. สายพันธุ์ก้าวหน้า/สายพันธุ์ดีเด่นของพืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น เช่น เตย บัวบก นางแลว มันเพิ่ม มันนง มะขามหวาน มะนาว บัวหลวง กระจับจิวอุษา เป็นต้น จำนวนอย่างน้อย 9 สายพันธุ์/สายพันธุ์

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					3. เทคโนโลยีการผลิตพืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น จำนวนอย่างน้อย 15 เทคโนโลยี 4. ต้นแบบผลิตภัณฑ์จากพืชที่มีศักยภาพในท้องถิ่น จำนวนอย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์
31	แผนงานวิจัยเครื่องจักรกลเกษตร สำหรับการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และแปรรูป	นายมานพ รักญาติ	สวศ.	ชุดต้นแบบเครื่องจักรกลเกษตรสมัยใหม่สำหรับการจัดการ หลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป ที่สามารถผลิตได้ ภายในประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสามารถ นำไปถ่ายทอดการใช้งานได้	ต้นแบบเครื่องจักรกลเกษตรสมัยใหม่ระดับภาคสนาม สำหรับการแปรรูปกาแฟพิเศษ โกโก้ และชาเขียวมีจำนวน อย่างน้อย 13 ต้นแบบ
32	แผนงานวิจัยเครื่องจักรกลเกษตรสำหรับ พืชไร่และพืชทดแทนพลังงานและไม้ผล เศรษฐกิจ	น.ส.พัทธวิภา สุทธิวาริ	สวศ.	ชุดต้นแบบเครื่องจักรกลเกษตร สำหรับพืชสวนและพืชไร่ ที่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน และสามารถนำไปถ่ายทอดการใช้งานได้	ต้นแบบเครื่องจักรกลเกษตรสำหรับพืชสวนและพืชไร่ ระดับภาคสนาม จำนวนอย่างน้อย 20 ต้นแบบ
33	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกษตร อัจฉริยะเพื่อการผลิตพืชเศรษฐกิจ	นายประสาธ แสงพันธุ์ตา	สวศ.	ชุดต้นแบบนวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะเพื่อการผลิตพืชเศรษฐกิจ ที่สามารถผลิตภายในประเทศ เพิ่มความสามารถ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชเศรษฐกิจ และสามารถนำไป ถ่ายทอดการใช้งานได้	ต้นแบบนวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะเพื่อการผลิตเศรษฐกิจ ระดับภาคสนาม จำนวนอย่างน้อย 7 ต้นแบบ
34	แผนงานวิจัยจีโนมิกส์และการพัฒนา พันธุ์พืชใหม่ด้วยเทคโนโลยีการปรับแต่ง จีโนม	น.ส.อัจฉราพรรณ ใจเจริญ	กทช.	เทคโนโลยีระดับจีโนมสำหรับการปรับปรุงพันธุ์พืชและ พัฒนาพันธุ์พืชใหม่ด้วยเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านการแข่งขันและสร้าง ความมั่นคงทางอาหารด้วยชีวภาพขั้นสูง	1. สายพันธุ์พืชปรับแต่งจีโนมและแพลตฟอร์มการปรับแต่ง จีโนมในพืชสายพันธุ์ไทย จำนวนอย่างน้อย 2 สายพันธุ์ 2. สายพันธุ์พืชปรับแต่งจีโนมที่ผ่านการทดสอบทาง สรีระวิทยาในระดับห้องปฏิบัติการ/โรงเรือน หรือ แปลงทดลองขนาดเล็ก จำนวนอย่างน้อย 6 สายพันธุ์

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					3. แพลตฟอร์มการคัดเลือกพันธุ์พืชด้วยเทคโนโลยี Genomic Selection จำนวนอย่างน้อย 1 ชนิดพืช 4. เทคโนโลยีการตรวจสอบจีโนมโทป์ที่สัมพันธ์กับลักษณะฟีโนโทป์ของพืชปรับแต่งจีโนม จำนวนอย่างน้อย 3 เทคโนโลยี/นวัตกรรม
35	แผนงานวิจัยนวัตกรรมการผลิตสารชีวภาพจากจุลินทรีย์และสาหร่ายโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ภาคการเกษตร	น.ส.วรารัตน์ ศรีประพัฒน์	กทช.	เทคโนโลยีการผลิต และนวัตกรรมต้นแบบสารชีวภาพจากจุลินทรีย์และสาหร่าย รองรับการต่อยอดและขยายผลในระดับอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับการผลิตพืชมูลค่าสูง ลดการนำเข้าสารเคมีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1. ต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตสารชีวภาพจากจุลินทรีย์และสาหร่าย จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี/กระบวนการ 2. ต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตสารชีวภาพในระดับอุตสาหกรรม (industrial-scale production) สำหรับการต่อยอดเชิงพาณิชย์ จำนวนอย่างน้อย 1 เทคโนโลยี/กระบวนการ 3. ผลิตภัณฑ์สารชีวภาพจากจุลินทรีย์และสาหร่าย จำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ 4. สายพันธุ์จุลินทรีย์และสาหร่ายที่มีศักยภาพในการผลิตสารชีวภาพ จำนวนอย่างน้อย 5 สายพันธุ์
36	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเห็ดมูลค่าสูงเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเห็ดไทยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	น.ส.วราพร ไชยมา	กทช.	เทคโนโลยีการผลิตเห็ดลูกผสมสายพันธุ์ใหม่ เห็ดชนิดใหม่ที่มีศักยภาพเป็นเห็ดเศรษฐกิจมูลค่าสูง และนวัตกรรมสาระสำคัญจากเห็ดเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	1. เห็ดลูกผสมสายพันธุ์ใหม่ที่ให้ผลผลิตสูง ตรงตามความต้องการของตลาด จำนวนอย่างน้อย 3 สายพันธุ์ 2. ต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตสารออกฤทธิ์จากเห็ด จำนวนอย่างน้อย 4 เทคโนโลยี/กระบวนการ

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					3. เทคโนโลยีผลิตเห็ดชนิดใหม่ที่มีศักยภาพเป็นเห็ดเศรษฐกิจพร้อมถ่ายทอดสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ จำนวนอย่างน้อย 2 เทคโนโลยี
37	แผนวิจัยและพัฒนาระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจยืนต้นเชิงบูรณาการเพื่อความยั่งยืนและฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร	นายสมคิด ตำน้อย	สชช.	ได้เทคโนโลยี และรูปแบบการจัดการระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจยืนต้นแบบบูรณาการ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ฟื้นฟูทรัพยากรดินและระบบนิเวศ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทยอย่างยั่งยืน	ต้นแบบเทคโนโลยี และรูปแบบการจัดการระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจยืนต้น (ไม้ผล ไม้ยืนต้นและปาล์มน้ำมัน) จำนวนอย่างน้อย 3 ต้นแบบ ได้แก่ 1. ต้นแบบระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจยืนต้นที่เหมาะสมกับพื้นที่โดยคำนึงถึงความสมดุลของดิน น้ำ และระบบนิเวศเกษตร จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ 2. ต้นแบบระบบการผลิตพืชแนวทางการเกษตรฟื้นฟู (Regenerative system) เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของดินและความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ 3. ต้นแบบเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณภาพดินและประสิทธิภาพการผลิตพืช จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ

กรอบงานวิจัยที่ 3 : การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่

จุดเน้น

ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีที่พัฒนาให้เหมาะสมกับพื้นที่และภูมิสังคม

ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปทดสอบ ปรับใช้ในพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุน แก้ปัญหาเชิงพื้นที่ และสร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ-สังคม-สิ่งแวดล้อมที่วัดได้

เป้าหมายกลยุทธ์

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ ด้วยการพัฒนา การทดสอบ และการปรับใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสมสู่การใช้ประโยชน์กับบริบทของพื้นที่ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย GAP/GMP และเกษตรอินทรีย์ ตรงตามความต้องการของตลาดสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพและความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

กลยุทธ์

1. พัฒนา ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับการผลิตพืช และปัจจัยการผลิต รวมถึงเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงตามความต้องการของตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. พัฒนา ทดสอบและปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับการผลิตพืชให้ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย (GAP) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเชิงพาณิชย์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 119 เทคโนโลยี/นวัตกรรม

หน่วยงานรับผิดชอบ

สชช. กวป. สวพ. 1 - 8

แผนงานวิจัยภายใต้กรอบงานวิจัยกรอบงานวิจัยที่ 3 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ (10 แผนงานวิจัย)

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
38	แผนงานวิจัยการขยายผลและปรับใช้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	น.ส.จรรรัตน์ พุ่มประเสริฐ	กวป.	ขยายผลและปรับใช้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปเพื่อยกระดับคุณภาพผลิตผลเกษตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี
39	แผนงานวิจัยทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	น.ส.ดร.ณิเพ็งฤกษ์	สวพ.1	เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปทดสอบ ปรับใช้ในพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสม เพื่อยกระดับผลผลิตลดต้นทุนและแก้ปัญหาในพื้นที่	1. เทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของพืช จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี
40	แผนงานวิจัยการทดสอบและขับเคลื่อนเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมในเขตภาคเหนือตอนล่าง	นางกุลธิดา ดอนอยู่ไพร	สวพ.2	1. เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 2. เทคโนโลยีการผลิตพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 3. ขยายผลเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง	1. ชุดเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวนอย่างน้อย 24 เรื่อง 2. เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพภาคเหนือตอนล่างและขยายผลเทคโนโลยี จำนวนอย่างน้อย 12 เทคโนโลยี
41	แผนงานวิจัยการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	นางรัตติกาล ยุทธศิลป์	สวพ.3	เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในการผลิตพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มพืชไร่ ไม้ผล พืชผัก และพืชสมุนไพร เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานการผลิตพืชปลอดภัย (Good Agricultural Practice ; GAP) หรือ เกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand)	1. เทคโนโลยีการผลิตพืชไร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี 2. เทคโนโลยีการผลิตไม้ผลที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 3 เทคโนโลยี 3. เทคโนโลยีการผลิตพืชผักที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 4 เทคโนโลยี 4. เทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 3 เทคโนโลยี

มติดณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
42	แผนพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจและไม้ผลสำคัญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	น.ส.เบญจมาศ คำสีบ	สวพ.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต คุณภาพ และมูลค่าผลผลิตพืชเศรษฐกิจ และไม้ผลสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2. พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและชุมชนต้นแบบเพื่อให้หน่วยงานรัฐและเครือข่ายเกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้และขยายผลได้จริง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีการผลิตเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และไม้ผลสำคัญที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี 2. เครือข่ายเกษตรกรและชุมชนต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และไม้ผลสำคัญ จำนวนอย่างน้อย 5 เครือข่าย
43	แผนงานพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพืชอินทรีย์และสมุนไพรเพื่อยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน และศักยภาพการแข่งขัน	น.ส.พิกุลทอง สุอนงค์	สวพ.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีการผลิตพืชผัก พืชไร่และสมุนไพรให้มีผลผลิตหรือสารสำคัญสูง มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด มีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อการส่งออก และสร้างมาตรฐานการผลิตพืชเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 2. วัสดุและวิธีการผลิตพืชโดยใช้ biochar ที่อิมมิตัวด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพเพื่อการผลิตพืชอินทรีย์ 3. พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและชุมชนต้นแบบเพื่อให้หน่วยงานรัฐและเครือข่ายเกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้และขยายผลได้จริง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยี/นวัตกรรมการผลิตพืชผัก พืชไร่และสมุนไพร จำนวนอย่างน้อย 6 เทคโนโลยี 2. ต้นแบบวัสดุและวิธีการผลิตพืชโดยใช้ biochar จำนวนอย่างน้อย 1 เทคโนโลยี 3. ด้านเครือข่ายแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ สำหรับถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 6 เครือข่าย
44	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชที่มีศักยภาพให้เหมาะสมกับพื้นที่ภาคกลาง	น.ส.วาริรัตน์ สมประทุม	สวพ.5	เทคโนโลยีการผลิตพืช ได้แก่ สับปะรด มะพร้าว น้ำหอม มะยงชิด พืชผัก ข้าวโพด มันสำปะหลัง และอ้อย ให้เหมาะสมกับพื้นที่ภาคกลาง	เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในพื้นที่ภาคกลาง จำนวนอย่างน้อย 12 เทคโนโลยี/กระบวนการใหม่
45	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรเพื่อเพิ่มศักยภาพในพื้นที่ภาคตะวันออก	นางเกษสิริ ฉันทพิริยะพูน	สวพ.6	เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตทุเรียน ลำไย มะม่วง ส้มโอ มะยงชิด สับปะรด อะโวคาโด ขนุน ชมพู่ พริกไทย พริก ไม้ และมันสำปะหลัง ทำให้ได้สินค้าเกษตรปลอดภัย คุณภาพระดับพรีเมียม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ สร้างศักยภาพในการแข่งขันและมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคตะวันออก	เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตพืชพื้นที่ภาคตะวันออก จำนวนอย่างน้อย 15 เทคโนโลยี

มติดคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
46	แผนงานวิจัยทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่และภูมิสังคมภาคใต้ตอนบนสู่การสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน	น.ส.สุพินยา จันทร์มี	สวพ.7	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ปาล์ม น้ำมัน ทูเรียน กาแฟ และมะม่วงหิมพานต์ ที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ให้สามารถสร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดได้	1. ระบบ/เทคโนโลยี/คู่มือ แนวทางการจัดการสวนปาล์ม น้ำมัน กาแฟ ทูเรียน และมะม่วงหิมพานต์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคใต้ตอนบน จำนวนอย่างน้อย 4 ระบบ/เทคโนโลยี 2. แปลงต้นแบบ การผลิตปาล์ม น้ำมัน กาแฟ ทูเรียน และมะม่วงหิมพานต์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคใต้ตอนบน จำนวนอย่างน้อย 4 ต้นแบบ
47	แผนงานวิจัยพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	น.ส.มนต์สรวง เรืองชนาบ	สวพ.8	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับคุณภาพผลผลิตลดต้นทุน และแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	เทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง กล้วย กระท้อน มะพร้าวอุตสาหกรรม กระจับเขียว พริกไทย ขมิ้นชัน พริก อ้อยคั้นน้ำ มันแกว มันเทศ จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี

กรอบงานวิจัยที่ 4 : การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเพื่อยกระดับรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

จุดเน้น

ขยายผลเทคโนโลยีพร้อมใช้ เพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

การขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่ผ่านการคัดเลือกจากงานวิจัยสู่การใช้งานจริง เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร/ผู้ประกอบการ และสร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคมที่ชัดเจน

เป้าหมายกลยุทธ์

เกษตรกรและกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยการพัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีพร้อมใช้ที่เหมาะสมครอบคลุมตลอดห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตร สร้างโอกาสทางการตลาด เพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

พัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชพร้อมใช้ตลอดห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างและยกระดับรายได้เกษตรกรอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

รายได้สุทธิของเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

หน่วยงานรับผิดชอบ

กอพ. สวร. สวศ. กวม. สวพ. 1 - 8

แผนงานวิจัยภายใต้กรอบงานวิจัยที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเพื่อยกระดับรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (10 แผนงานวิจัย)

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
48	แผนงานวิจัยขยายผลเทคโนโลยีพร้อมใช้พีชไร้เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกร	นางวารีย์ทองมี	สวร.	ขยายผลเทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 560 ราย เทคโนโลยีพีชไร้ได้รับการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ จำนวน 6 เทคโนโลยี หรือชุดเทคโนโลยี	รายได้สุทธิของเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพิ่มขึ้น จำนวนอย่างน้อยร้อยละ 10
49	แผนงานวิจัยและพัฒนาการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าการผลิตเมล็ดพันธุ์พีชเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการ	นางศิริลักษณ์พุทธรวงค์	กวม.	ทดสอบและถ่ายทอดนวัตกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์มูลค่าสูง (High-value Seeds) ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และ GAP ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และพัฒนาระบบนิเวศข้อมูล (Data Ecosystem) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเมล็ดพันธุ์พีชเศรษฐกิจ เป็นข้อมูลบริหารจัดการ อุปสงค์ – อุปทานตามความต้องการของตลาดเมล็ดพันธุ์ พีชนำร่อง ได้แก่ ตระกูลพริกมะเขือ ตระกูลแตง ข้าวโพด และถั่วเหลือง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นคุณภาพมูลค่าสูงในระบบเกษตรอินทรีย์และ GAP ที่ผ่านการทดสอบในพื้นที่จริง (On-farm Trial) จำนวนอย่างน้อย 6 เทคโนโลยี 2. กลุ่มเกษตรกร ได้รับการพัฒนา จำนวนอย่างน้อย 5 กลุ่มเกษตรกร (100 ราย) และผู้ประกอบการขนาดย่อม 2 ราย 3. เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้มีคุณภาพและปลอดภัยสูงกว่าผลผลิตเดิมอย่างน้อยร้อยละ 10 4. เกษตรกรหรือผู้ประกอบการขนาดย่อมที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 5. ได้ฐานข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเมล็ดพันธุ์พีชเศรษฐกิจ จำนวนอย่างน้อย 1 ฐานข้อมูล
50	แผนงานวิจัยการขยายผลเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชในพืชผักส่งออกกลุ่มสหภาพยุโรป	น.ส.สัญญาณีศรีคชา	กอพ.	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานสำหรับการผลิตพริก มะเขือ มะระจีน โหระพา คื่นช่าย ผักชีฝรั่งสู่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการส่งออกสำหรับผลิตพืชส่งออกกลุ่มสหภาพยุโรป จำนวน 500 ราย และเกษตรกร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการส่งออกเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ จำนวนอย่างน้อย 500 ราย 2. เอกสารวิชาการ ได้แก่ คู่มือสำหรับเกษตรกร จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง และ แผ่นพับ จำนวนอย่างน้อย 3 เรื่อง

มติดณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
				อย่างน้อย 150 ราย ที่นำเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานไปปรับใช้ในแปลงปลูกมีรายได้เพิ่มขึ้น 10%	3. ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรอย่างน้อยร้อยละ 10 4. เกษตรกร ที่นำเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานไปปรับใช้จำนวนอย่างน้อย 150 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10
51	แผนงานวิจัยพัฒนาและขยายผลโรงงานแปรรูปกาแฟครบวงจร และเทคโนโลยีการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งคุณภาพ	นายสถิตย์พงศ์ รัตนคำ	สวศ.	ขยายผลเทคโนโลยีโรงงานแปรรูปกาแฟครบวงจร และเทคโนโลยีการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งคุณภาพ ที่สามารถเพิ่มความสามารถ เพิ่มประสิทธิภาพ สู่กลุ่มเกษตรกร	เทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตรสำหรับการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งและโรงงานแปรรูปกาแฟครบวงจรสู่กลุ่มเกษตรกรจำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ และกลุ่มเกษตรกร/หน่วยงานที่ผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่ง และกลุ่มเกษตรกรผู้แปรรูปกาแฟมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10
52	แผนงานวิจัยการขยายผลเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	นายสิทธิธานต์ ชมภูแก้ว	สวพ.1	1. ขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตกาแฟ อาราบิกา ถั่วเหลือง และมันสำปะหลัง ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีไปปรับใช้จริง ลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มรายได้สุทธิของเกษตรกรอย่างน้อยร้อยละ 10	รายได้สุทธิของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิกา ถั่วเหลือง และมันสำปะหลัง เพิ่มขึ้นจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 10
53	วิจัยและพัฒนาการผลิตพืชเพื่อยกระดับรายได้ในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	น.ส.ญาณิน สุปะมา	สวพ.3	ขยายผลเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการผลิตพืช และยกระดับรายได้ของเกษตรกรในชุมชนต้นแบบการผลิตไม้ผล พืชไร่ พืชผัก พืชสวนอุตสาหกรรม และเห็ด	1. กลุ่มเกษตรกรในชุมชนต้นแบบการผลิตพืชสวน อุตสาหกรรมไม้ผล พืชผัก เห็ด พืชไร่และพืชหลังนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีรายได้เพิ่มขึ้นจำนวนอย่างน้อย ร้อยละ 10 2. ชุมชนต้นแบบการผลิตไม้ผลคุณภาพจำนวนอย่างน้อย 4 ชุมชน

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					3. ชุมชนต้นแบบการผลิตพืชอุตสาหกรรมคุณภาพและมูลค่าสูง จำนวนอย่างน้อย 4 ชุมชน 4. ชุมชนต้นแบบการผลิตพืชผักและเห็ด จำนวนอย่างน้อย 2 ชุมชน 5. ชุมชนต้นแบบเกษตรกรรมปลอดภัยจากการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช จำนวนอย่างน้อย 4 ชุมชน
54	แผนงานวิจัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการผลิตพืชเศรษฐกิจและไม้ผลมูลค่าสูงอย่างยั่งยืนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	น.ส.วสิรัตน์ วรกาญจนบุญ	สวพ.4	ขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชและสร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่พืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสง ไม้ผลมูลค่าสูง เช่น ทูเรียน กาแฟ โกโก้ พืชสมุนไพร เช่น ขมิ้นชัน ไพล เพื่อยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกร	เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวนอย่างน้อย 500 ราย เกษตรกรในพื้นที่มีการสร้างชุมชนการผลิตพืช จำนวนอย่างน้อย 10 ชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10
55	แผนงานวิจัยการขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชที่มีประสิทธิภาพสู่เกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางเพื่อยกระดับรายได้	นางสุภาพร สุขโต	สวพ.5	ขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชที่มีศักยภาพสู่เกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ ฝรั่ง ทูเรียน อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วลิสง พริก ส้มโอ มะยงชิด และมะม่วง เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี ให้กับเกษตรกร จำนวนอย่างน้อย 500 ราย ในพื้นที่ภาคกลาง โดยมีพืชที่สำคัญ ได้แก่ ฝรั่ง ทูเรียน อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วลิสง พริก ส้มโอ มะยงชิด และมะม่วง เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10
56	แผนงานวิจัยการถ่ายทอดและการขยายผลเทคโนโลยีการผลิตและการใช้ประโยชน์พืชที่เหมาะสมเพื่อยกระดับรายได้ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	นายไพฑูรณ์ เปรียบยิ่ง	สวพ.7	ยกระดับรายได้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการที่ผลิตมะพร้าว กาแฟโรบัสตา ส้มโอ ดาหลา และผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นภาคใต้ตอนบน	1. ถ่ายทอดและขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชมะพร้าว กาแฟโรบัสตา ส้มโอ ดาหลา และผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นภาคใต้ตอนบน ที่เหมาะสมกับพื้นที่และสังคมภาคใต้ตอนบน จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					<p>2. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยีไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตมะพร้าว กาแฟโรบัสตา ส้มโอ ดาหลา และผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น ภาคใต้ตอนบน ได้ จำนวนอย่างน้อย 500 ราย หรือ 5 กลุ่ม ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน</p> <p>3. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการที่ผลิตมะพร้าว กาแฟโรบัสตา ส้มโอ ดาหลา และผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น ภาคใต้ตอนบน มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนดำเนินโครงการ</p>
57	แผนงานวิจัยขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมเพื่อยกระดับรายได้ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	น.ส.ลักษมี สุภัทรา	สวพ.8	ขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน จำปาดะ กาแฟ ทูเรียน สู่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	รายได้สุทธิของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำปาดะ กาแฟ และทูเรียน เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

กรอบงานวิจัยที่ 5 : การวิจัยเพื่อรับมือวิกฤติภาคเกษตร

จุดเน้น

การแก้ปัญหาวิกฤติภาคเกษตร

ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงผลกระทบจากภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน พร้อมรองรับสถานการณ์วิกฤตและการปรับตัวให้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก

เป้าหมายกลยุทธ์

ขับเคลื่อนภาคการผลิตพืชสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ด้วยงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวของระบบเกษตรกรรมรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สู่การบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงานในภาวะวิกฤตนำไปสู่ความยั่งยืนของภาคการเกษตรไทยในระดับสากล

กลยุทธ์

1. วิจัยและพัฒนาเกษตรคาร์บอนต่ำ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคการผลิตพืช มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
2. วิจัยและพัฒนาการปรับตัวของระบบการผลิตพืช ระบบบริหารจัดการความเสี่ยง ความมั่นคงทางอาหาร และพลังงาน ในภาวะวิกฤติเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวนอย่างน้อย 38 เทคโนโลยี/นวัตกรรม
2. ต้นแบบผลิตภัณฑ์ จำนวนอย่างน้อย 5 ต้นแบบ
3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/คู่มือ/แนวทาง จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง

หน่วยงานรับผิดชอบ

ทุกหน่วยวิจัย

แผนงานวิจัยภายใต้กรอบงานวิจัยที่ 5 การวิจัยเพื่อรับมือวิกฤติภาคเกษตร (4 แผนงานวิจัย)

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
58	แผนงานวิจัยการประยุกต์ใช้แบบจำลองพืชขั้นสูงเพื่อวิเคราะห์ผลผลิตและพลวัตการสะสมและการปลดปล่อยคาร์บอนในระบบนิเวศเกษตรภายใต้สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง	นายปรีชา กาเพชร	สวร.	แบบจำลองพืชวิเคราะห์ผลผลิตและพลวัตของคาร์บอนในระบบการผลิตพืชในสภาพภูมิอากาศ เขตภาคเหนือ และภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการจัดการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีทางเลือกสำหรับ การผลิตพืชที่ให้ผลผลิตสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเมื่อสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไป จำนวนอย่างน้อย 10 เทคโนโลยี 2. ต้นฉบับบทความวิจัยตีพิมพ์ จำนวนอย่างน้อย 10 เรื่อง 3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง
59	แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการดินและธาตุอาหารเชิงบูรณาการเพื่อเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางดิน	น.ส.สรัดนา เสนาะ	กปผ.	พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการดิน ธาตุอาหาร และพืช ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางดิน เพื่อฟื้นฟูสมบัติดินและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	เทคโนโลยีระดับภาคสนาม การจัดการดินและธาตุอาหารที่จำเพาะต่อสภาพมลพิษทางดินจากการปนเปื้อนโลหะหนักและดินที่มีสารละลายเกลือสูง เพื่อฟื้นฟูสมบัติดินและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช จำนวนอย่างน้อย 5 เทคโนโลยี
60	การวิจัยและพัฒนาการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดการเผา	นายทรงเมท สังข์น้อย	กศก.	พัฒนานวัตกรรม เครื่องจักร และองค์ความรู้เพื่อจัดการและเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างครบวงจร โดยมุ่งเน้นการลดปัญหาการเผาทิ้งที่โล่งเป็นมลพิษผ่านการแปรรูปวัสดุให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์และพลังงานทดแทน (เช่น ถ่านไบโอชาร์ วัสดุปลูก และเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดรูปแบบต่างๆ) ควบคู่ไปกับการสร้างเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย (เช่น เตاملิตถ่านชีวภาพประสิทธิภาพสูง เครื่องอบลดความชื้นพืช และรถเก็บเกี่ยวทางลาดชันควบคุมด้วยรีโมทคอนโทรล) เพื่อยกระดับกระบวนการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลิตภัณฑ์ไบโอชาร์ที่มีคุณภาพ จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ 2. องค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือรูปแบบการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ผ่านการทดสอบและสามารถนำไปใช้ได้จริง จำนวนอย่างน้อย 2 รูปแบบ 3. กระบวนการผลิต wood pellet/ Agro-Pellet/ Briquettes/black pellet จำนวนอย่างน้อย 2 กระบวนการ 4. ต้นแบบเตاملิตถ่านชีวภาพที่เหมาะสมกับวัสดุชีวมวลน้ำหนักเบา จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ 5. ต้นแบบเครื่องอบลดความชื้นพืชอาหารสัตว์โดยใช้แหล่งความร้อนจากเตาเชื้อเพลิงชีวมวลเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569

ลำดับ	ชื่อแผนงานวิจัย	ผอ.แผนงานวิจัย	สังกัด	เป้าหมายแผนงานวิจัย	ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนงาน
					<p>6. ต้นแบบเครื่องอบลดความชื้นพืชอาหารสัตว์โดยใช้แหล่งความร้อนจากเตาเชื้อเพลิงชีวมวลเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ</p> <p>7. ต้นแบบรถเก็บเกี่ยวตอซังข้าวโพดโดยใช้รีโมทคอนโทรลในพื้นที่ลาดชัน จำนวนอย่างน้อย 1 ต้นแบบ</p>
61	แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการผลิตพืชคาร์บอนต่ำและเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำเพื่อเพิ่มศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนและลดก๊าซเรือนกระจกที่สอดคล้องกับการรับรองคาร์บอนเครดิต	นายชยันต์ ภัคดีไทย	กศก.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีการจัดการปัจจัยการผลิตมีผลต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บคาร์บอนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตพืชคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Farming) 2. ทำฐานข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (CFP) และค่าปัจจัยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor: EF) ในพืชเศรษฐกิจสำคัญ 3. สมการแอลโลเมตรี (Allometry) เพื่อขอรับรองคาร์บอนเครดิต (T-VER) ในพืชเศรษฐกิจสำคัญ 4. แนวทางการรับรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรตามมาตรฐานสากล (เช่น VERRA หรือ Gold Standard) ในพืชเศรษฐกิจสำคัญ 5. กระบวนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนด้วยไบโอชาร์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อรองรับมาตรฐาน T-VER 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้เทคโนโลยีหรือคู่มือการจัดการผลิตพืชคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Farming) แบบแม่นยำที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 2 ระบบ/พืช 2. ได้ฐานข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (CFP) ของพืชเศรษฐกิจสำคัญ จำนวนอย่างน้อย 2 ระบบ/พืช 3. ได้ค่า Emission Factor (EF) ใหม่ของการปล่อย CO₂ และ N₂O จากระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจ จำนวนอย่างน้อย 2 ระบบ/พืช 3. ได้สมการแอลโลเมตรี (Allometry) สำหรับประเมินการกักเก็บคาร์บอนของพืชเศรษฐกิจเป้าหมาย จำนวนอย่างน้อย 2 ระบบ/พืช 4. รายงานรายงานผลการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้มาตรฐานสากล (VERRA/Gold Standard) กับพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย จำนวนอย่างน้อย 1 ฉบับ 5. ได้กระบวนการหรือนวัตกรรมการผลิตและใช้ประโยชน์ไบโอชาร์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสอดคล้องกับระเบียบวิธีของมาตรฐาน T-VER จำนวนอย่างน้อย 1 กระบวนการ

มติคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงานวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575 ครั้งที่ 3/2569